

KAMU İŞLETMECİLİĞİNDE TASFİYE SÜRECİ: DSI ÖRNEĞİ

Ahmet Göksoy - İMO

Giriş

Yaşadığımız sürecin temel özelliği; 1980'li yıllarda başlatılan yeniden yapılanma politikaları çerçevesinde devletin görev ve sorumluluklarının önemli bir kısmından vazgeçmesi, bu görevlerin çoğunun birer kar alanı olarak özel sermayeye açılması ya da devri, kamuda kalanların ise piyasa mekanizmasına uygun olarak ticarileştirilmesidir.

Bu çerçevede;

1. Devletin ekonomiye doğrudan müdahale araçları olan KİT'lerin özelleştirme yoluyla tasfiyesi,
2. Esas olarak devletin sorumluluğunda bulunan eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik hizmetlerinin ticarileştirilerek özel sermayeye devri,
3. Sermayeye yatırım olanağı sağlayan altyapı hizmetlerinin büyük bölümünün özel sermayeye bırakılması,

Uluslararası sermayenin bir örgütü olan Dünya Bankası tarafından yönlendirilen bu politikalar, devletin sorumluluğunu genel güvenlik, yargı ve denetimden ibaret görmektedir. Ancak ulus devletin, Avrupa Birliği örneğinde olduğu gibi, adım adım terk edildiği günümüz koşullarında, güvenlik sorunu da yalnızca iç güvenlik haline gelmekte, sosyal ve ekonomik görevlerinden sıyrılan devlet yalnızca iç güvenlikten sorumlu salt baskıcı bir karakter kazanmaktadır.

Bütün bu süreç kamunun eski tarz örgütlenmesinin değiştirilmesini gündeme getirmektedir. Yani büyük, teknik olanakları fazla, iş yapan üreten merkezi kamu örgütlenmesi yerine, son derece daraltılmış ve yerelleştirilerek parçalanmış bir kamu örgütlenmesi giderek belirginleşmektedir.⁷⁰

⁷⁰ Yapı Yol Sen Raporu'ndan

Örneğin ülkemizin elektrik sisteminin oluşmasında çok başarılı işler yapmış olan Türkiye Elektrik Kurumu (TEK), Dünya Bankası ile imzalanan Enerji SECAL (Sektörel Yapısal Uyarılama Kredisi) anlaşması sonucunda önce TEAŞ-TEDAŞ olarak ikiye, sonra TEAŞ; Elektrik Üretim A.Ş (EÜAŞ), Türkiye Elektrik İletim A.Ş (TEİAŞ) ve Türkiye Elektrik Ticaret A.Ş (TETAŞ) olmak üzere üçe bölünmüştür. TEDAŞ ise 20 elektrik dağıtım bölgesine ayrılarak 2007'de özelleştirmek üzere ihale edilmiş, fakat bu ihale çeşitli gerekçelerle iptal edilmiştir. TEDAŞ'ın 2008 yılında özelleştirilmesi planlanmaktadır.

2001 yılında kabul edilen Elektrik Piyasası Kanunu ile de elektrik üretimi ve ticareti konusunda devlet tekeline son verilerek bu alan özel sermayeye açılmıştır. Bu süreç sonunda elektrik sektörünün kamusal niteliği sona erdirilmiştir.

Ayrıca Dünya Bankası tarafından kamu kurumlarının reorganizasyonu/iyileştirilmesi adı altında yürütülen yeniden yapılandırma programı çerçevesinde, devlete biçilen yeni rol gereğince alt yapı kurumlarının bütününe ya da bazı bölümlerinin kapatılması, birleştirilmesi veya yenilerinin kurulması ve yeni iş tanımlarının yapılması gündeme getirilmiştir ve küresel ölçekli enerji politikalarının uygulamaya başlamasıyla, ülkemizin gelişmesi ve kalkınması için çok önemli görevler üstlenen birçok kurum ve kuruluş adeta bir plan dahilinde kuşatılarak işlevsizleştirilmesi hedeflenmiştir.

Bütün bunlar yetmezmiş gibi bir taraftan da, ilgili kurumlar AKP iktidarının sürgün, görevden alma veya emekliliğe zorlama gibi hukuk dışı politikalarıyla içi tamamen boşaltılarak iş göremeyen bir hale getirilmiştir.

Bütün bu süreç, DSİ Genel Müdürlüğü özelinde anlatılmaya çalışacaktır.

DSİ Genel Müdürlüğünün dünü, bugünü ve yarını

DSİ Genel Müdürlüğü ülkemizin su ve toprak kaynaklarının geliştirilmesi amacıyla 6200 sayılı Kanunla 1954 yılında kurulmuştur. Kuruluşundan bu tarafa sulama-drenaj, içme kullanma suyu temini, taşkın koruma ve enerji üretimi gibi amaçlara yönelik birçok önemli projeyi ülkemize kazandırmış ve bu projeleri geliştirirken de su mühendisliği alanında bir gelenek yaratarak merkez ve taşra teşkilatlarının tümünde ülke çapında büyük bir birikim, deneyim ve yetişmiş insan kaynağının ortaya çıkmasını sağlamıştır. DSİ çalışmaları sayesinde ki, ülkemiz uluslararası ölçekte saygın bir yer edinmiştir.

Ancak, AKP iktidarı dönemindeki partizanca uygulamalar, sürgün ve görevden alma politikalarıyla içi tamamen boşaltılarak iş göremeyen bir kurum haline getirilmiştir. DSİ'de; bölge müdürlerinin % 120'si, daire başkanlarının % 100'ü, şube müdürlerinin % 87'si ve mühendis olarak görev yapan 270 personelin büyük bir çoğunluğu sürgün edilmiştir. Yönetici konumunda görev yapan personelin % 74'ü değiştirilmiştir. Bunların yerine genellikle AKP'ye yakın isimler atanmıştır. Bu sürede DSİ teşkilatında 691'i genel idare hizmetleri ve 1569'u teknik hizmetler sınıfından olmak üzere toplam 2260 personel emekli edilmiştir. Görevlerinden alınan, yerleri değiştirilen ve çeşitli baskılarla emekliliğe zorlanan memur statüsündeki DSİ personeli sayısı 3171'e ulaşmıştır.

Devlet yatırım bütçesinin yaklaşık dörtte birini kullanarak su ve toprak kaynaklarının geliştirilmesi için yıllarca hizmet vermiş olan DSİ Genel Müdürlüğü, AKP iktidarı döneminde, büyük oranda Dünya Ticaret Örgütü, Dünya Su Konseyi, Küresel Su Ortaklığı ve Dünya Bankası gibi küresel kuruluşlar tarafından geliştirilen dışa bağımlı, ulusal yarar gözetmeyen küresel su ve enerji politikalarına alet edilir bir konumda bulunmaktadır.

Esas olarak ulusal su ve enerji politikalarının teknik, ekonomik ve sosyal politikalar temelinde şekillenmesi ve bu politikaların tespitinde Dünya Bankası ve AB reçeteleri yerine ülke özgün koşullarının dikkate alınması gereklidir. Ancak bu politikaların belirlenmesinde ve uygulanmasında en önemli kurum olan DSİ Genel Müdürlüğü, idari ve teknik açıdan içine düşürüldüğü çıkmaz ve siyasi kadrolaşmanın yarattığı zafiyet nedeniyle küresel güçlerin dayattığı dışa bağımlı, AB ve ABD merkezli su ve enerji politikalarına boyun eğmek zorunda bırakılmıştır. Yani mevcut iktidar, yaptığı politik personel tercihleri nedeniyle önce kurumun içini boşaltarak su ve enerji konusundaki birikim ve ulusal bilincini ortadan kaldırmış ve daha sonra da küresel enerji lobisinin politikalarını uygulama doğrultusunda harekete geçmiştir. Bu kapsamda DSİ Genel Müdürlüğü'nde yönetimin değiştiği 2003 yılı başından bugüne kadar idari görevde bulunan personelin % 74' ü görevden alınmış ve sürgüne gönderilmiştir. Bunların yerine yapılan atamalarda bilgi ve liyakat hiçbir şekilde dikkate alınmamış, partizanlık ön plana çıkartılarak kurumu yok etme pahasına büyük ölçüde kadrolaşma gerçekleştirilmiştir.

Değişen yasalar ve DSİ süreci

- Yapılan yasa ve Anayasa değişiklikleri ile 1 Ocak 2006 tarihinden itibaren DSİ "*hükmi şahsiyeti haiz katma bütçeli*" kuruluş olma statüsünden çıkartılarak bağımsız hareket etme özelliğini kaybedecek şekilde genel bütçeye dahil edilmiştir. Bu değişikliklerle DSİ işlevlerinden uzaklaşarak dağılma sürecine girmiştir.

- Bu süreç içerisinde 1 Temmuz 2006 tarihinde kabul edilen 5539 sayılı yasa ile önceki yıllar yatırım programında yer alan projelerin tamamlanması için DSİ Genel Müdürlüğü'ne yedi yıllık bir süre tanınarak bu alandaki özelleştirmenin önü açılmıştır.
- DSİ Genel Müdürlüğü'ndeki kadrolaşma ile kurum kültürü yok edilerek, adeta kurumun hafızası silinmiştir. Kıyımaya varan kadrolaşmayla, DSİ teşkilatının ulusal enerji politikasının belirlenmesi ve uygulanması sağlayacak bilgi, deneyim ve birikimi yok edilmiştir.
- TEİAŞ'ın projeksiyonlarına ve bizzat Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'nın açıklamalarına göre elektrik enerjisi üretiminde doğalgaz kullanımı payının ulusal güvenliğimizi tehdit eder duruma gelmemesi için her yıl en az 850 MW'lık bir kurulu gücün tesis edilmesi gereklidir. Ancak beş yıllık AKP iktidarı döneminde DSİ tarafından sadece 513 MW'lık HES potansiyeli yaratılabilmektedir. Yani yılda ancak 100 MW'lık bir kurulu güç tesis edilebilmiştir. Bu 513 MW'lık kapasitenin tamamı da zaten 57'nci ve daha önceki hükümetler zamanında başlatılmış olan projelerin bitirilmesi sonucu sağlanmıştır.
- AKP hükümeti döneminde DSİ Genel Müdürlüğü'nde ortaya çıkan zafiyet GAP'a da yansımış ve beş yıllık bu dönem boyunca GAP projeleri deyim yerindeyse durdurulmuştur. Öyle ki geçen bu süre zarfında sulanan arazi miktarında ancak % 1,2 düzeyinde bir artış sağlanarak sulanan toprakların oranı ancak % 13'lere ulaşabilmiştir.
- İstanbul ve çevresinin su sorunlarını çözmek üzere planlanıp ihale edilen Melen Projesi gibi çok önemli bir projede AKP iktidarının 5 yıllık icraatları süresince ancak % 15 düzeyinde ilerleme kaydedilebilmiştir. 2007 yılının Nisan ayında DSİ Genel Müdürlüğü'nün Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı onaylı bir kararı ile Melen projesinin idari, teknik ve mali sorumluluğu DSİ İstanbul Bölge Müdürlüğü'ne devredilerek proje siyasi rant elde etme çabalarına kurban edilmiştir.

Uygulanan genel politikalar ve sınır tanımayan kadrolaşma sonucunda ortaya çıkan görünüm; salt özelleştirme değil, su ve enerji alanında yılların birikiminin ortadan kaldırılması ve bu alanlardan kamu merkezi yönetiminin tümüyle tasfiyesidir. AKP iktidarı döneminde yürütülen bu uygulamalar su ve toprak kaynaklarımızın verimli bir şekilde geliştirilmesini engelleyerek ve enerjideki dışa bağımlılığımızı daha da artırarak geriye döndürülmesi çok zor olan sonuçlar yaratmıştır. Bu Dönemde DSİ Genel Müdürlüğü, kurumsal kimliği yok edilmiş, hafızası silinmiş, birikimi dağıtılmış, ruhu ortadan kaldırılmış bir kurum haline dönüştürülmüştür.

Dışa bağımlı su ve enerji politikaları

Dört yılı aşan AKP iktidarı döneminde;

1. DSI'nin kurumsal yapısı küresel dayatmalar doğrultusunda katma bütçeden genel bütçeye geçirilerek kurumun işlevsizleştirilip tasfiyesinin ön koşulları yaratılmıştır.
2. Enerji yatırımları neredeyse durmuştur.
3. Enerjinin geleceği doğalgaza ihtiyaç duyulacak şekilde yeniden kurgulanmıştır.
4. GAP, çeşitli yapay gerekçeler tezgâhlanarak adeta durdurulmuş, bölgeyi de çok yakından ilgilendiren sınıraşan sular konusunda politik argümanlar geliştirmek şöyle dursun inisiyatifin Kuzey Irak ve İsrail'de olacağı AB politikalarına boyun eğilmiştir.

Küresel ölçekte geliştirilen ve DSI gibi kurumları da hedefleyen bu politikaların ana eksenini, mevcut kamu kurumlarının görev ve sorumluluklarının büyük bir bölümünün önce özel şirketlere ve daha sonra da küresel su ve enerji güçlerine hizmet edecek şekilde yeniden tanzimidir.

Bu durum az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin birçoğuna bağımlılık ilişkileri nedeniyle seçeneksiz, zorunlu politikalar olarak dayatılmaktadır. Devletin su yönetimi ve su işlerinin su kaynakları üzerindeki planlama ve kontrolünün zayıflatılması yönünde 20 yıldır Dünya Bankası politikaları doğrultusunda küresel güce sahip şirketlerce işletilen sürecin yansımaları AKP hükümeti döneminde ülkemizde de görülmeye başlanmıştır.

Yukarıda belirtilen yasalarla HES yapımı konusunda işlevsizleştirilen DSI'nin daha çok sulama ve içmesuyu projelerine doğru yönlendirildiği düşünülebilir. Ancak yapılan çalışmalar bunun da doğru olmadığını ortaya koymaktadır. Dünya Bankası'nın Haziran 2006 tarihli "Türkiye'de Su Yönetimi" üzerine hazırladığı son raporunda sürdürülebilir su yönetimi ve gelecekteki su sorununun önüne geçilmesi için DSI'nin sulama projelerinden vazgeçmesi önerisi yapılmıştır. Bu öneriler dikkate alındığında yakın bir gelecekte DSI'nin bu fonksiyonunun da ortadan kalkacağı görülmektedir. Diğer taraftan halen DSI Genel Müdürlüğü'nde "Sulama Suyu Satış ve Dağıtımının" özel sektöre devredilmesi çalışmaları sürdürülmektedir. Bu kapsamda öncelikle Diyarbakır - Silvan ve Balıkesir - Manyas sulama suyu özelleştirilmesinin altyapısı oluşturulmaktadır.

Ülkemizin sosyoekonomik koşulları dikkate alınmadan Dünya Bankası politikaları doğrultusunda başlatılan sulama suyu ve işletmesinin de özelleştirilme çalışmaları tarımda var olan mevcut sosyal ve ekonomik sorunların derinleşmesine ve etkisi yıllarca sürececek bir olumsuzluğa yol açacaktır.

Hidroelektrik enerjinin gelişimi

DSİ Genel Müdürlüğü'nün kuruluşundan 2003 yılına kadar Türkiye'de kurulu güçleri toplamı 12 619 MW, yıllık ortalama üretimleri 45 300 GWh olan 135 adet HES işletmeye alınmıştır. Kurulu güçleri toplamı 3219 MW, ortalama üretimi 10 636 GWh/yıl olan 41 adet HES inşa halinde ve kurulu güçleri toplamı 20 394 MW ve ortalama üretimleri 71 409 GWh/yıl olan 497 adet HES ise gelecek yıllarda gerçekleştirilmek üzere çeşitli kademelerde projelendirilmiştir.

1984 yılına kadar HES'lerin etüt, projelendirme ve yapımı DSİ Genel Müdürlüğü'nün sorumluluk alanındayken enerji yatırımlarındaki kamu finansman sorununun aşılabilmesi ve yerli ve yabancı özel sektör sermayesinin bu alanda teşvik edilmesi amacıyla 3096 sayılı YİD modeli uygulamaya konulmuştur. Kamu bütçesindeki mali yükün hafifletilmesi yanında teknoloji transferinin sağlanması ve yatırımların programlanan zamanda bitirilmesi amacıyla uygulamaya konulan bu model ile 16 yıl harcanmış, ancak başarılı olunamamıştır. Bunun yanında 1992 yılında kurulu güçleri toplamı 7719 MW olan 29 adet büyük ölçekli HES projesi "Hükümetler Arası İkili İşbirliği Modeli" kapsamına alınarak % 100 Dış Kredili Anahtar Teslimi olarak yapılabilmesi için çalışmalar başlatılmıştır.

Bu projelerden Avusturya protokolünde yer alan Karkamış HES (189 MW), Muratlı HES (115 MW) ve Borçka HES (300MW) işletmeye alınmıştır. Rusya protokolünde yer alan Deriner (670 MW) ile Avusturya protokolünde yer alan Ermenek HES (309 MW)'in ise inşaatları devam etmektedir. Yusufeli HES (540 MW) çeşitli sosyal problemler ve kreditorler üzerindeki uluslararası baskı gibi nedenlerle yıllardır bir türlü inşaatına başlanamamıştır.

İsviçre protokolünde bulunan Ilısu HES (1200 MW) projesi Hazine ve DPT'nin karşı çıkmasına rağmen ihalesiz olarak verilmiştir. Ilısu projesinde Konsorsiyumu oluşturan firmalar 13 Nisan 2005'te kredi görüşmelerine başlayabilmesi için Hazine Müsteşarlığına başvurmuş, 5 Ağustos 2006 tarihinde Ilısu Barajı'nın temel atma töreni gösteri amaçlı gerçekleştirilmiş, ancak ihale sözleşmesi ancak 2007'nin Ağustos ayında imzalanmıştır.

Kurulu güçleri toplamı 3392 MW olan 16 adet proje ise 26 Nisan 2007 tarih ve 26504 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak Yürürlüğe girmiş olan 5625 Sayılı “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” ile ayrıcalıklı bir hale getirilmiştir.

Bu kanun değişikliği ile Türkiye Cumhuriyeti aşağıda ayrıntıları verildiği üzere çok büyük zarara uğratılmaktadır.

Bilindiği üzere 4628 sayılı Kanun kapsamında DSİ Genel Müdürlüğü görev alanına giren HES projeleri için, aynı proje yerine birden fazla müracaat olması durumunda “Katki Payı Toplantısı” yaparak, o projeden üretilecek yıllık enerjinin satışından devlete en yüksek katkı payını vermeyi vaat eden firma ile su kullanım hakkı anlaşması yapmaktadır. 12.09 2006 tarihiyle 25.05.2007 tarihleri arasında kurulu güçleri toplamı 8190 MW olan 126 adet çoklu başvuru kapsamındaki projenin katkı payı toplantısı yapılmıştır. Toplantılar sonucunda bu projelerden üretilecek olan 17,9 milyar kWh/yıl enerjiden elde edilecek olan 2 165 771 520 YTL (1 569 399 652 Dolar) yıllık gelirin 408 399 536 YTL’si (295 941 693 Dolar), 49 yıl boyunca devlete verilecektir.

Kanun kapsamında yer alan projeler için ise;

1-Yenilenebilir Enerji Kanunu’na (YEK) göre rezervuar alanı 15 km²’nin üzerinde olan projelerin kanun kapsamı dışında olmasına rağmen, kurulu güçleri toplamı 1018MW olan 6 adet proje alan büyüklüğüne bakılmaksızın YEK kapsamına alınmıştır. Kanun ile devlet bu projelerden üretilecek olan 3 244 GWh/yıl enerjisi 10 yıl boyunca 5 € cent alt sınır, 5,5 € cent üst sınır olarak almak zorunda bırakılmıştır. Alt sınır olan 5 € cent üzerinden hesaplasak bile Devlet yılda 162 200 000 € 10 yılda ise 1 622 000 000 € alım yükümlülüğünde olacaktır.

2- Kanun ile söz konusu 16 adet proje herhangi bir katkı payı toplantısı yapılmadan 9 adedi Amerika, 2’si Rusya, 1’ Fransa ve 4 adedi de Avusturyalı firmalara verilmiştir. Eğer bu projeler Kanada ve Norveç protokollerinde olduğu gibi “Hükümetler Arası İkili İşbirliği” protokolünden çıkartılarak 4628 sayılı Kanun kapsamında tüzel kişilerin başvurusuna açılsaydı onlarca yerli firma çok cazip olan bu projeleri alabilmek için yarışacak ve yüksek katkı payları teklif edecekti.

Örneğin; şimdiye kadar yapılmış olan katkı payı toplantılarında verilmiş olan en yüksek teklifin Başköy HES ‘te 6,53 YKrş olduğu göz önünde bulundurularak ortalama 5 YKrş üzerinden bir hesap yapacak olsak bile söz konusu 16 projenin yıllık enerji üretimi olan 10 856 GWh enerjiden devletin

kasasına 49 yıl boyunca her yıl 542 800 000 YTL girecekken, bu gelir başkalarının kasasına aktarılmaktadır.

3- Olay sadece yukarıda belirtilenlerle de kalmamaktadır. Kanun değişikliği maddesinde “(...) 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine uygun olarak kuracakları veya mevcutlara ek yeni ortaklarla kuracakları şirketlerin, (...)” ifadesiyle bu konsorsiyum içerisine istediklerini alıp istediklerini çıkartma yetkisi verilmektedir. Bu durumda son derece düşündürücüdür.

Sonuç olarak kanun ile getirilen bu ayrıcalıklı uygulama, hem diğer projelere yüksek katkı payları teklif ederek almış olan yerli firmalarımız karşısında haksız kazanç elde edilmesini sağlamakta hem de 4628 sayılı Kanun ile oluşturulması öngörülen rekabet şartlarına aykırı bir durum yaratmaktadır.

Öte taraftan 26 Haziran 2003 tarihinden itibaren bütün HES projeleri kontrolsüz bir şekilde özel sektöre açılmıştır. Hem DSİ ve EİE hem de özel sektör tarafından geliştirmiş olan binin üzerinde proje için firmalar başvuruda bulunmuştur. Bazı projelere otuzun üzerinde firma başvurmuş ve hepsi için fizibilite raporu hazırlanması istenmiştir.

Baraj emniyetine yönelik ise hiçbir önlem alınmamış ve hazırlık yapılmamıştır. Başvuran firmaların büyük çoğunluğunun bu alanda tecrübesi yoktur; yoğun olarak tekstil, çimento gibi alanlarda iş yapmıştır. Tesisler mühendislik kuralları hiçe sayılarak yapılmaya çalışılmaktadır. “Gecekondu binalar” kavramına bir de “gecekondu barajlar” eklenecektir.

Şimdiye kadar Türkiye’de barajların yapımı DSİ Genel Müdürlüğü sorumluluğunda bulunmaktaydı. Herhangi bir baraj kazasının yaşanmadığı Türkiye, bu özelliği ile başarılı ülkelerden sıralamasında yer almaktadır. Ancak, devletin rolü, kontrollük hizmetlerinin kim tarafından yapılacağı veya imalatın hangi kurallar çerçevesinde gerçekleştirileceği konusunda yasal düzenleme yapılmadığı, “Baraj Güvenliği” ile ilgili mevzuat bulunmadığı için, Türkiye’nin bu özelliğini yitirmesi, güvenli baraj sıralamasının dışında kalması sürpriz sayılmamalıdır.

AKP döneminde yapıldığı iddia edilen hidroelektrik santrallerinin tümü 2002 yılından önce başlamış projelerdir.

Birkapılı HES: Ere Enerji tarafından 3096 sayılı kanun kapsamında yapıлып 2004 yılında işletmeye açılmıştır.

Muratlı HES: İnşaatı 1999 yılında başlamış 2005 yılında tamamlanmış olmasına rağmen plansızlık nedeniyle işletmeye alınışı gecikmiştir.

Borçka HES: 1998 yılında inşaatı başlamış, 2006 yılında tamamlandığı halde emniyet ve gözlem tesisleriyle ilgili problemler nedeniyle açılışı ancak 2007 yılında yapılmıştır. Yol inşaatları tamamlanamamış olduğundan bu baraj yaklaşık üç yıldır su tutamamakta ve günlük 250 bin dolar zarara yol açmaktadır. Üç yıl önce biten ve açılışı yapılan bu baraj buna rağmen baraj iki ay önce sanki yeni bitirilmiş gibi tekrar açılmıştır.

Şanlıurfa HES: İnşaatı 2001 yılında başlamış, 2006'nın Mart ayında işletmeye alındıktan 2 ay sonra vanalardaki büyük hasar nedeniyle dışı kalmış olup halen üretim yapamamaktadır.

AKP İktidarıyla gelen DSİ yönetiminin 2002 yılından sonra işletmeye açtığı yukarıda verilen HES'lerin planlamasında, ihalesinde ve yürütülmesinde özel bir çaba ve katkısı olmamış, yukarıda bilgisi verilen HES'lerin inşaatları 6–8 sene önce başlamış ve ortalama süre içinde bitmiştir. Bu dönem içinde büyük depolamalı herhangi bir baraj ihalesi yapılmamıştır.

Sonuç niyetine;

AKP iktidarının ayırt edici özelliği, Özal Hükümetleri döneminde başlayan neo liberal ekonomik programın eksiksiz uygulanmasıdır. Elbette bu durumda, 2002 ve 2007 seçim sonuçlarının etkisi bulunmaktadır. AKP, IMF direktifli ekonomik programı Meclis'teki sayısal üstünlüğüne dayanarak uygulamayı başarmıştır. Meclis'teki partiler programa karşı sahici bir muhalefet geliştirememiş, dolayısıyla da iş, sivil toplum kuruluşlarının, sendikaların, meslek odalarının üstüne kalmıştır.

Enerji Sempozyumunu, IMF programına bir karşı çıkış, neo liberal ekonomik programa bir itiraz gibi algılamak gerekiyor. Sempozyum, sahici sorunlar, uygulanabilir çözümler çerçevesinde muhalif bir odak olarak değerlendirilmelidir.

İnşaat Mühendisleri Odası, sempozyumu, tasfiye sürecindeki DSİ örneğiyle desteklemekte, AKP iktidarının DSİ bünyesinde gerçekleştirdiklerini, neo liberal programın küçük ama önemli bir örneği olarak görmektedir.